СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 105. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 29-го травня 1946. No. 105. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, May 29, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРОВІДНИКИ РОБІТНИЧИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ У СПІЛЬНІЙ БОРОТЬБІ ПРОТИ ЗАМИСЛІВ ПРЕЗИДЕНТА

Предсідники обох найбільших краєвих робітничих орґанізацій розпочали спільно кампанію проти замислів президента Трумана, щоб обмежити право до страйків. Зокрема виступили вони проти законопроекту Кейза, який в різних формах перейшов уже обі палати конґресу і потребує ще конференції обох палат для вирівнання деяких неоднакових параґрафів у законопроекті. Провідники кажуть, що бил Кейза „загрожує основам свободи і заводить неволю".

Вилйем Ґрін, предсідник Американської Федерації Праці заявив, що він буде боротися до останнього віддиху проти „карного дошкульного і неамериканського законодавства". Разом з Филипом Мореєм, предсідником Конґресу Промислових Орґанізацій — СІО — він візвав сенат, щоб сенатори не спішилися із одобренням законопроєкту, який перейшов в палаті репрезентантів безпосередно після промови президента в суботу 25. травня.

Обороняють президента.

Та прибічники президента теж не спочивають. Так предсідник Краєвого Демократичного Комітету, теперішній секретар пошт Роберт Е. Ганеґан, виступив в обороні президента проти погрози Витнія з юнії залізничих кондукторів, що він вжиє всі фонди юнії, у сумі $47,000,000 на поборювання президента при наступних виборах. Ганеґан заявив, що ніщо не стримає президента Трумана в його замислах, щоб беспеченство нації поставити понад всі інші справи. Ганеґан візвав кондукторів, щоб вони відпекалися Витнія, як свого провідника.

У сенаті розпочав кампанію сенатор Пепер, щоб недопустити до ухвалення законопроекту для втягнення робітників до армії, коли вони застрайкують проти уряду. Цей законопроєкт перейшов подавляючою більшістю в палаті репрезентантів негайно після промови президента в суботу. У відповідь на кампанію Пепера сенатор Борклі заявив, що президент мусить домагатися обмеження проти страйків хоч би тому, що предсідник морської юнії Джозеф Корен загрозив загальним страйком на всіх кораблях і причалах навіть у чужих портах.

МОРСЬКА ЮНІЯ ДІСТАЛА БАЖАНУ ПІДВИШКУ.

Краєва Морська Юнія дійшла до порозуміння з 39 власниками корабельних ліній в справі підвишки. Члени юнії дістануть по 22 центи підвишки на годину. Та це не мусить спинити страйку, бо юнія має умову з іншими уніями, що не відкличе страйку без їхньої згоди.

ОБНИЖУЮТЬ ВАГУ ХЛІБА НА 10%.

Федеральний уряд наказав пекарям на цілім просторі Злучених Держав обнизити вагу бохонців печеного хліба на 10%. Цей розпорядок видано на підставі воєнних повновластей, які має президент. Не зважаючи на обниження ваги, ціна хліба остає тасама, а це значить, що хліб подорожів на 10%. Розпорядок видано на це, щоб зберігати пшеницю і загалом збіжжя для ратунку голодних у світі.

ҐЕНЕРАЛ БОР-КОМОРОВСКІ ПРО НИЩЕННЯ УНІЯТСЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Совєтська Росія береться вже до переслідування релігійного життя в Польщі, як про це сказав оборонець Варшави проти німців ґен. Бор-Коморовскі в промові в університеті в Фордгем у Ню Йорку, куди його запрошено для передання йому почесної медалі. Він сказав, що Росія тепер робить таку саму помилку, яку зробили націсти, бо хоче цілковито знищити релігійне життя в Польщі. При цій нагоді Бор сказав, що Росія хоче „розірвати наші звязки з Апостольським Престолом і цілковито знищити Уніятську Церкву". Президент університету, о. Ґанон, передаючи медалю Борови, сказав, що колись повстала Ліґа проти Швеції, яка нищила Польщу, так і тепер може повстати ліґа держав „хоч не конечно проти Швеції".

ДВА ІНШІ СТРАХІТТЯ ПОПРИ АТОМОВУ БОМБУ.

Предсідник Атомових Науковців В. А. Гіґінботам у Вашинґтоні виявив, що вже є найменше два інші страшні роди тайної зброї попри атомову бомбу. Він назвав один „біольоґічною війною", а протукт розбиття атому, назвав „атомовим отруйним ґазом".

Арґентина висилає до Злучених Держав ґенерала для переговорів

Ґенерал Карльос ван дер Беке, начальник головної булави арґентинської армії вчасі війни, вибрався в подорож до Вашинґтону. Ціль його подорожи сповита тайною, одначе здогадуються, що це стоїть у звязи із договором про спільну оборону Західньої Півкулі. Ґен. ван дер Беке відбуде конференції з військовими знавцями у Вашинґтоні і саме ця обставина наводить на думку, що йде про спільну оборону. Водночас появилися в Арґентині поголоски, як про це пише кореспондент газети Ню Йорк Таймс Френк Л. Клакган, що відносини між Советами і рештою світу є достаточною причиною, щоб поробити всякі старання для беспеки.

ІТАЛІЯ КАНДИДАТОМ НА ЧЛЕНА ОРҐАНІЗАЦІЇ ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ

На підставі довірочного комунікату, отриманого в італійській амбасаді у Вашинґтоні, Арґентина має підтримати кандидатуру Італії на члена Орґанізації Обєднаних Держав. Звідомляють, що між краями Латинської Америки є настрій прихильний Італії і її старання стати членом О.О.Д. може мати сильну підтримку цих держав.

АМЕРИКА Й АНҐЛІЯ ПОСИЛАЮТЬ ПРОТЕСТ ДО РУМУНІЇ ПРОТИ ВІДКЛАДАННЯ ВИБОРІВ.

Вашингтон і Лондон вислали сильні протести до Румунії за це, що її уряд не сповнив досі зобовязань в справі переведення вільних виборів. Обі згадані держави візвали ще уряд Советів, щоб він теж заложив протест, але нема ніякої відповіди з Москви на це жадання. Американський уряд вислав теж протест до Букарешту й Москви проти цього, що оба уряди прогнали із своїх країв американського кореспондента Рубена Маркгама, який висилав дописі до „Крисчієн Сайєнс Монітора".

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ФИЛИПИН ОБНЯВ УРЯДУВАННЯ.

Нововибраний президент Филипин Мануель Асуна Роксас обняв урядування. Він заявив, що з днем 4. липня цього року появиться в світі нова народоправна держава, бо тоді Филипини дістануть повну незалежність, хоч останутъ в союзі із Злученими Державами Америки. При обняттю уряду Роксас подякував Америці за підтримання филипинців у їх змаганнях до волі й незалежности.

Анґльо-Американський „бльок" накидає свою волю Советам, а „західний імперіялізм" готується до „аґресивних війн", твердить Молотов

Вячеслав Молотов, советський міністер закордонних справ, помістив в московській „Правді", органі Комуністичної Партії, обширну статтю, в якій обговорив останню конференцію Ради міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг, що відбулася недавно в Парижі. У тому політичному огляді Молотов закидає, що на цій конференції Велика Британія та Злучені Держави творили „анґьо-американський бльок" у тій ціли, щоби „накинути Советському Союзови свою волю". Далі він обвинувачує анґлійсько-американський капітал, що хоче наґинати малі держави на свій бік, а іншим дорікає, що пробують „усунути Советський Союз у міжнародних справах з цього місця, яке йому належиться". Знов „західним імперіялістам" закидає, що вони провокують нові „аґресивні війни". Виступ Молотова зводиться до таких пунктів: 1. Советський Союз не може погодитися на пропозицію Бирнса щодо т. зв. мирової конференції 21 держав, доки американський, анґлійський, советський та французький міністри закордонних справ не зробили вступної підготовки до европейських мирових договорів. 2. Пропозиція Бирнса віддати справу мирових договорів Орґанізації Обєднаних Держав на випадок, якщоб міністри закордонних справ чотирьох потуг не найшли відповідної розвязки, являється намаганням „користуватись методами натиску, погроз і залякувань", що не відповідає нормальним відносинам між державами. 3. Анґлійці й американці створили бльок, з метою накинути свою волю Советському Союзови, не рахуючись з вимогами Советів, а це нівечить можливість задовільняючих децизій щодо відбудови. 4. Щодо пропозиції 25-літнього договору між Злученими Державами, Анґлією, Советським Союзом і Францією, то Бирнс поробив „деякі дещо неточні заяви" говорячи, що в грудні м. р. він дістав на це принціпову згоду Сталіна. 5. Пропозиція Бирнса щодо окремого мирового договору з Німеччиною на листопад є для Советського Союзу несподіванкою, бо раніше ніхто про це не згадував, а крім того Німеччина не має зараз жадного центрального уряду, з яким можна булоб такий договір заключити. Потім Молотов атакував ще „заграничних імперіялістів", нагадуючи, що він уже передше запитував секретаря стейту Бирнса про ці речі. Молотов питає, „наприклад, що за інтерес каже Злученим Державам держави війська в Ісляндії, а теж чому Британія та Америка хочуть мати військові бази у всіх частинах світу, а далі, чому тепер в Америці говориться так багато про різні „експанзивні пляни", що зміряють до опанування світом. При цьому Молотов згадав ще за траґічну судьбу Німеччини, що теж носилася з подібними плянами панування над світом.

РОСІЯ ЗАКИДАЄ ІНШИМ, ЩО В НЕЇ САМОЇ В ДУШІ Й НА ДУМЦІ.

Реакція на закиди Молотова, звернені проти Анґлії та Америки, була того роду, що саме Росії бракує тих „чеснот", що вона собі приписує, а іншим відмовляє. Це відноситься до тих „імперіялізмів", „погроз", „натиску" і „аґресій", які вона звертає в бік Злучених Держав і Британії та західніх демократій.

ПРЕЗИДЕНТ НА МАНЕВРАХ.—Перед нами президент Труман, що попиває охолоджуючий напиток на літаконосці Френклин Делано Рузвелт. Це було вчасі маневрів над берегами Вірджінії. Біля нього Джеймс Форстел, секретар маринарки, що теж держить паперову чарку з напоєм.

ХІРАЛЬ ЗАПОВІДАЄ ГРОМАДЯНСЬКУ ВІЙНУ В ЕСПАНІЇ, ЯКЩО ЗАЛИШИТЬСЯ РЕЖІМ ФРАНКА

Підчас нарад субкомітету Ради Беспеки О.О.Д., який просліджує обвинувачення Польщі, звернені проти уряду ґен. Франка в Еспанії, шеф т. зв. еспанського республиканського уряду на вигнанні, Хіраль, заявив, що коли Орґанізація Обєднаних Держав не винесе відповідних рішень, які „вкоротилиб тиранію режіму ґен. Франка", тоді громадянська війна в Еспанії неминуча. На думку д-ра Хіраля за таку війну будуть відповідальні всі народи, які заявились проти режіму Франка й вона доведе до міжнародніх комплікацій. Значить, казав Хіраль, Обєднані Держави мусять повзяти відповідні кроки, щоб усунути Франка, або бути приготованим на нову горожанську війну в Еспанії.

ВІЙНА В СІЯМІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

З Банґкоку повідомляють, що сіямська поліція та „цивільні сили", які боряться з нею пліч-о-пліч проти французів, зупинили дальший похід французький військ та відбили їх з міста Тґабо. Сіямське посольство в Лондоні заявило, що на кордоні з Французьким Індокитаєм не було сіямських військ. З французького боку урядово повідомлено, що досі не має ще інформацій щодо прикордонних подій між Індокитаєм та Сіямом.

РОЗБІЖНОСТИ МІЖ СОЮЗНИКАМИ В АДМІНІСТРАЦІЇ НІМЕЧЧИНИ.

Збоку американського військового управління в Німеччині потверджено пресові вістки, що в американській зоні припинено дальше відмонтовування машин та урядження у німецьких заводах, як це було предвиджено ухвалою потсдамської конференції про воєнні відшкодування. Американські військові власті мотивують це припинення тим, що збоку інших союзників не респектується потсдамських постанов уважати всі зони окупованої Німеччини за господарську цілість.

З Лондону повідомляють, що теж британський уряд тепер обмірковує, до якої міри йому піти у цій справі за прикладом Злучених Держав. Отсе американське становище в справі воєнних відшкодувань стоїть у звязку з поведінкою советських властей, які виконують постанови потсдамської конференції щодо трактування Німеччини як господарської цілости тільки однобічно. Совєти забирають титулом воєнних відшкодовань німецькі машини теж і з американської та анґлійської зони, натомісць не виявляють бажання забеспечити ці зони сільськогосподарськими продуктами з цих областей Німеччини, які є під їхнім управлінням.

СОВЄТИ ВІДМОВИЛИСЬ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У СВЯТІ

В Лондоні офіціяльно повідомлено, що советський уряд відкинув анґлійське запрошення взяти участь в парадах, які мають відбутися дня 8. червня з нагоди свята перемоги. Анґлійська публична опінія, як теж офіціяльні круги приняли цю вістку як ознаку погіршення анґло-советських взаємин.

ОДНАКОВА ПОЛІТИКА ФАШИСТІВ І КОМУНІСТІВ В АВСТРІЇ.

Ню Йорк Таймс в своїй кореспонденції з Відня насвітлює поведінку двох екстремістичних ґруп, націоналістів і комуністів, та доходить до висновку, що як австрійські фашисти так і комуністи намагаються спекулювати на голоді й нужді австрійського народу.

ПЕРЕМОГА КОМУНІСТІВ У ВИБОРАХ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Перші обчислення голосів у чехословацьких виборах вказують на перемогу комуністів. Вислід виборів такий: Комуністи здобули 114 місць у парляменті, соціяльні демократи, які теж належать до лівиці, 36 місць, Народня Соціяльна партія 55, Католицька Народня партія — 47, а Словацька Демократична Партія 47, так що лівий бльок, покищо здобув 150 місць, а консервативно-демократичний — 143. Сім місць ще сумнівні. Чеський премієр Фірлінґер заявив, що вислід виборів в Чехословаччині нікого не заскочив, та що вибори не залишились без впливу „великого північного сусіда" (Советського Союзу).

НА ЧОЛІ ГОЛЯНДСЬКОГО УРЯДУ.

З Ґаґи повідомляють, що королева Вільгельміна доручила створення нового голяндського уряду адвокавови д-рови Л. Й. Беелови. Вважається, що д-р Беел, що приналежний до т. зв. проґресивної католицької партії продовжуватиме політику уряду попередника Шермерґорна, в якому він був міністром внутрішних справ.

ТІТО В МОСКВІ.

Московське радіо повідомило, що до Москви приїхав юґославський большевицький диктатор Тіто,

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокe число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ПЕРШОМУ МІСЦІ: ДОБРО ЗАГАЛУ

В яку ґазету не поглянемо, а всюди ще далі повно завваг, звязаних з останнім страйком залізничників. Можна сказати, що ніякий страйк не потряс цілим американським громадянством до такої великої міри, як тих кілька днів залізничого страйку, що ми його переживали двома наворотами. І хоч це був один з найкоротших страйків, то проте він, як знаємо, спаралiжував господарське життя цілого краю та понизив престіж американського способу правління заграницею, вдаряючи зокрема в американську демократію в часі, коли так треба, щоби вона була прикладом, гідним наслідування.

Одначе сталося. Страйк вибух і минув. Дехто ставить тепер питання у тій площині: Хто виграв, а хто програв. Самі провідники юній машиністів та кондукторів заявили, що вони програли. Знов ті, що квестіонували популярність президента, закидаючи йому „слабу руку", тепер пишуть, що престіж президента Трумана зріс дуже вгору. Значить, він виграв, а з ним виграла і та партія, яка є при владі, бо-ж „вигру" розуміють у першу чергу так, чи президент і партія переможе при найближчих виборах. Та ледви, чи можна глядіти на те, що сталося збоку чиєїсь вигри чи прогри. Головне тут це, що є певний нездоровий стан у нашому суспільному орґанізмі, який треба підлікувати до такої міри, щоби більше не траплялись такі заверухи у нашому господарському життю, які моглиб паралiжувати цілий край. І це має відноситись як до працедавців, так і до робітників. Знов це, що представники двох юній перебрали мірку і довели до такого стану, що більша половина цілої суспільности пішла проти їхніх юній, не повинно бути притокою до законодавства, що вдарялоб у робітничі здобутки. Але теж і робітництво тих двох юній, що спричинили страйк, а проти якого пішов загал, не може збувати цеї справи виборчими погрозами і викликами проти президента Трумана, що він „фюрер" та „страйколом", бо це не доведе до нічого розумного. Президент Труман зробив те, що повинен був зробити, маючи на увазі загальне добро і престіж держави, на якої чолі стоїть. Він цілком слушно зазначив, що не може бути у нас таких осіб чи ґруп, звідки вони непоходилиб, що булиб сильніші від уряду держави. Це є слушне становище, бо якби так не було, то що це булаб за держава, що це був би за уряд і що це булиб за люди, що вибиралиб на найвищий провід людину без авторитету і відчуття потреби стояти на сторожі загального добра.

Наслідки страйку залізничників будуть великі. Цілком певно зайдуть зміни в робітничих законах Ваґнера, які вважають „однобічними" і „упривилейованими", коли іде про охорону робітничих інтересів. Є небеспека, що реакція може використати це на шкоду робітництва. Та загал повинен реаґувати на такі речі так, щоби наступили тільки такі зміни, що є диктовані добром цілого краю, а ніякі інші.

НОВІТНЯ ТАТАРСЬКА НОГА

Серед безупинних трівожних вістей з Европи про можливість Третьої Війни попадають теж і слова остороги проти неї. Ця осторога пригадує історичну українську приповідку: „Там, де ступить татарська нога, трава не поросте".

Осторога не була навіть намічена як осторога, а просто була це праця знавців земельної почви, які студіювали вплив руху армій на родючість землі. Їх помічення виказують, що війна не лише приносить руїну цивилізації, але навіть руйнує саму землю, живительку людства. Саме оці помічення вказують на правдивість української приповідки з татарських часів.

Одначе показується, що новітня „т а т а р с ь к а н о г а" є страшніша, ніж була перед століттями. Наслідки скинення атомової бомби на Ґірошіму й Наґасакі в Японії ще не оприлюднені в цілости й тому цеї справи ще не обговорюють у звязку з винищуванням землі. Зате інтересні є помічення Ф. В. Оливера в вислані до Королівського Ґеоґрафічного Товариства Великої Британії про наслідки посунення військ в Північній Африці вчасі минулої війни. Оливер перебув роки 1939-1945 в околиці Ель Алямейн і приглядався не лише знищенню предметів, вироблених людськими руками, але теж і знищенню верхньої земельної верстви, що її називаємо почвою. Ці помічення, оприлюднені в журналі згаданого ґеоґрафічного товариства, відносятсья в першу черґу до пустинних околиць на захід від міста Александрії в Єгипті, де була концентрація британських військ з вантажними автами, тенками і гарматними колісницями

Оливер твердить, що рухи військ завжди розрушували почву до такого ступня, що вітер підіймав в повітря порох і гнав його світами, звичайно в сторону моря. Тому, що цей земельний пил був дуже легкий, вітер гнав його далеко від берега, він падав в море і осідав на морськім дні. Оливер згадує про цей рух тому, що пил, який осів на морському дні далеко від берега, вже не вернеться ніколи на сушу і не оживотворить землі, яка родила городину й інші землеплоди саме тому, що на її поверхні находилася оця плодюча почва. Зате пісок може вернутися, бо його вода винесе на беріг, а вітер занесе дальше.

Оливер поробив ще інші помічення при цій нагоді. Він каже, що перед війною в цій околиці було чотири буревії, які переносили цілі гори піску з місця на місце, а при цім переносили й згаданий мілкий пил з почви. Та вчасі першого року війни, тобто 1939-1940 було вже вісім буревіїв, в наступнім році було їх 40, а після битви під Алямейн (1942) було аж 51 буревіїв. Це сталося з різних причин, а головно від безнастанного порушування повітря вчасі стрілянини з гармат, тенків і бомб й від руху літаків. Тому, що корчі й інша ростинність в цій околиці була столочена, вітер не мав навіть де спинитися і підіймав все, що лишилося на землі та гнав в різні сторони. Земля, позбавлена плодючої почви, стає ще гіршою пустинею ніж була досі, а в парі з цим іде зубожіння землі і неможливість виживлення людей.

Це помічення Оливера відноситься лише до Північної Африки. Одначе, колиб піти за його вказівками, можна прослідити, що діється з земельною почвою і в інших краях, де відбувається концентрація військ. Звісно, що наші американські армії теж вправлялися і ще вправляють на півдні, де є теплий клімат і де з цих причин не потрібно будувати касарень. Там теж земля суха і її переганяє вітер з місця на місце, а може й скидає в море. На Середньому Заході Америки є ціла смуга, що її називають „дост бовл", тобто „мискою пороху". Саме там перед кількома літами був осередок страшної посухи і недороду. Тепер ще інші околиці перемiняються на порохову смугу під впливом руху військ, коли то винищується ростинність і переполочується почва.

Час від часу пригадує нам депарамент рільництва, що дощеві води, не маючи де затриматися на землі ізза недостачі лісів та інших ростин, сполікують земельну почву на велику скалю і позбавляють її плодовитости. Це є проблема не лише для самого департаменту рільництва, але й для всього населення. Не на рік-два, а на десятки літ може вистарчити самої землі на приміщення населення, та може не вистарчити її на прожиток населення. Отже, як з одного боку війна із усім тим, що з нею йде, винищує край, так з другого боку винищування багатства краю приневолює людей шукати нових багатств дорогою походів на чужі краї. Сьогодні це ще не грозить Америці, але за кількадесять літ може бути актуальною справою. Сьогодні американський нарід є миролюбивий серед повного багатства, але за кількадесять літ, коли число населення зросте до 200 міліонів, а земельної почви буде менше, характер народу може з конечности перемінитися на воєвничий.

Зогляду на такий стан землі провідні люди повинні подбати, щоб у парі з науковими дослідами над атомовою бомбою приспішити ужиток атомової сили на продукцію життєвих засобів. Тоді бомба буде відстрашаючим чинником проти наших ворогів, а творча сила атому причиниться до зросту д о б р о б у т у нашого краю.

Микола Чубатий.

Академик Кирило Студинський — нова жертва большевиків

(З минулого українського рядянофільства).

I.

Вчасі першої окупації Західної України червоними росіянами, а теж і переводження советського плебісциту, що довів до прилучення тої частини України до СССР, поважну — оскільки не провідну — ролю по стороні большевиків відігравав академик Кирило Студинський. Сам некомуніст, а в приватному життю відомий навіть як побожний католик, став наділі серед українців, провідником советофільської ґрупи, тої невеличкої ґрупи, що своїми іменами помогла большевикам влучити Західну Україну в своє червоне царство.

Академик Кирило Студинський очолював делеґацію Західної України до Москви та до Києва, що прохала приняти Західну Україну в склад СССР. На знимці, поміщеній в Історії України, виданій в Києві 1941, видно побіч різних осіб також облича Кирила Студинського.

Советофільство академика Студинського куди старше, одначе ніж большевицька окупація Західної України з 1939. Сягає воно в часи так званої українізації на Радянській Україні, приблизно до року 1925.

За часів Австрії Кирило Студинський, професор львівського університету, належав до ґрупи угодовців, що гуртувалася біля щоденника „Руслан", субвенціонованого віденським урядом. Провідником тої ґрупи був Олександер Барвінський, один із творців, так званої, Нової Ери, себто невдалої проби довести до польсько-українського порозуміння в останній десятці минулого століття. Перед першою світовою війною ґрупа О. Барвінського оформилася в політичну партію християнських суспільників, до яких теж належав проф. Кирило Студинський. І отих християнських суспільників застав 1. Листопад 1918 року як найменшу українську партію. Потім прийшла Польща і з найбільше угодової партії християнських суспільників вийшли найяркіші противники польського панування над Західною Україною. Це був правдивий куріоз, що угодовців поляки находили поміж радикалами та соціялістами, а давні угодовці, християнські суспільники, стали непримиримими проти поляками. Сам Олександер Барвінський до своєї смерти остав непримиримим і непримиримим залишився теж К. Студинський, усунений з катедри, як всі інші українці-професори львівського університету. Опозиція проти поляків завела К. Студинського в ряди советофілів, яких в тім часі на Західній Україні було багато завдяки українізаційній політиці большевиків на Східній Україні.

Причиною цього радянофільства серед многих західних українців був тодішній, дійсно можливий, підхід радянського уряду до господарських та культурних потреб українського народу. Під господарським оглядом це були часи політики так званого НЕП-у — Нової Економічної Політики, що її започаткував ще Ленін в останнім році свого життя. Облегчення в комунізації України довело навіть до зглядного добробуту селянських мас та до їх орґанізації, як сильної дисциплінованої кляси, остої державного характеру України. На культурному полі панувала зглядна свобода в розвитку української культури. Сотки томів прекрасних та високовартісних видань київської Всеукраїнської Академії Наук та розвиток української літератури були доказом, до яких світлих результатів міг би дійти розвиток української культури, колиб український нарід мав свободу та попертя державної влади. Це було можливе в тім часі в Радянській Україні завдяки протекції комісарів комуністів, українських патріотів, як Шумський, Скрипник, Гринько та цілого ряду вищих урядовців в комісаріятах Радянської України.

Хоча й вони мусіли постійно зводити важку боротьбу з русотяпством московських комуністів, очолюваних грузином Сталіном та Молотовом, проте кілька літ пощастило їм охороняти українську культуру від ліквідації, а українське селянство від руйнуючої колективізації.

Порівнуючи марне тогочасне життя західних українців під Польщею з живим культурним рухом на східній Україні, багато західних українців стало переноситися на Радянську Україну. За взором Михайла Грушевського потягнули на схід деякі вчені, як ґеоґраф Степан Рудницький, математик Микола Чайківський та десятки абсольвентів Українського Тайного Університету, які в Польщі не могли користати зі своїх дипльомів.

Там вони хвилево навіть робили наукову карієру, але згодом всі вони марно зогинули.

Ініціятива навязати ближчі взаємини з галичанами вийшла таки зі Східної України, а душею того наближення братів одного народу понад радянсько - польський кордон став комісар освіти Скрипник та львівський радянський консуль Лапчинський. Видимим знаком того наближення було іменування чотирох західних українців, Кирила Студинського, Михайла Возняка, Василя Щурата та Філярета Колесси членами Всеукраїнської (ще тоді) Академії Наук.

У тім самім напрямі наближення західних та східних українців ревно працював на терені Львова консуль Лапчинський, теж комуніст та свідомий українець, згодом розстріляний большевиками. Консуль Лапчинський став сам приходити на національні українські торжества та запрошувати до консуляту визначних українців на чай. Між учасниками все був на першому місці К. Студинський. І хотяй більшість громадянства не вірила в щирість советської влади в Москві та призивала учасників вечірних зібрань у консуля Лапчинського „ікроїдами", то ніде правди діти, що консуль Лапчинський потрапив зґуртувати біля львівського консуляту поважний гурт в п л и в о в и х громадян. Лапчинський довів навіть до двох поїздок зах. українців на Радянську Україну, а саме до поїздки науковців та кооператорів. Він поміг навязати деякі торгові звязки поміж Советами та західно-українською кооперацією.

Колиб Кремль мав був хоч малу дрібку доброї волі знормалізувати життя поміж українським та московським народом, то був би широко використав ці настрої. Роки 1925-1928 переконували, що добра воля була тільки збоку українців, натомісць її ніколи не було збоку Москви. За пробиття першого муру, що ділив радянську Україну від націоналістичної та консервативної Галичини львівський советський консуль Лапчинський був би заслужив собі у влади з доброю волею найбільше признання та світлу карієру. Натомісць цей промотор західно-українського та советського порозуміння був відкликаний зі Львова та згинув природною смертю большевицького громадянина, себто під стенкою.

Найбільше відданим прихильником наближення західних українців до радянської влади був Кирило Студинський, який підходив до цеї справи з найбільшим довірям та рівночасно з найбільшою наївністю. Автор цих стрічок мав змогу чути нераз мотиви, що ними руководився Кирило Студинський у своїй радянофільській праці, бо вязали його з Кирилом С т у д и н с ь к и м доволі близькі звязки студента та професора, який навіть був академічним хрестним батьком автора цих стрічок при промоції на доктора фільософії.

Нині ще не пора відкривати всі арґументи, які наводив Кирило Студинський в обороні свого радянофільського становища, бо покликувався він на особи, що можуть ще нині жити, одначе одно слід ствердити, що поступав він зі щирого переконання, дарма, що робив нерідко речі, які відтручували від нього навіть найбільших його приятелів.

(Докінчення буде).

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

49)

— Такі ляґери існують тільки в Німеччині...

Це правда, це було й могло бути тільки в Німеччині, де все було побудоване на брехні, підступі й шахрайстві.

В останній фірмі, куди ми прийшли, пробігши по ляґері, Блюма приймали смашним обідом, як це й скрізь було. А що він від чарки не тікав, то на обід найшлася й німецька „оковита", шнапс, пиво й вино. Запрошено й мене до стола.

Коли мої панове добре уконтентувались і випили, почалася розмова. Та ще й яка розмова! Представники від фірми присідали до нашого стола, але, на кілька хвилин і знов зникали, а за столом лишався Блюм та Кіндерлє, представник від місцевої управи „Німецького Фронту Праці". Кіндерлє не мав партійної відзнаки на грудях, що мене дуже здивувало. При кінці обіду до товариства приєднався керівник ляґерів фірми.

Ще як починали обід і всі були тверезі, то мені кинулося ввічі, що Кіндерлє ввесь час уживав підчас розмови: „у нас, в Ельзасі", „ми, ельзасці", „до нашого Ельзасу", тощо. З цього я виснував, що він ельзасець, а треба сказати, що це вперше зустрів я ельзасця в складі керівників „Німецького Фронту Праці". Кіндерлє робив дуже приємне враження, ставився до мене льояльно й з повагою та говорив про наших людей без різних додатків: б о л ь ш е в и к и, вошиві, бидло, і т. д., як це робила більшість німців. Можливо, що й в ляґерах під наглядом Кіндерлє жилося нашим людям краще, але я не мав нагоди переконатись.

І Блюм не витримав:

— Чому ви ввесь час підкреслюєте: „ми, ельзасці", „у нас, в Ельзасі", „для нас, ельзасців"? Ви ніразу не сказали: „у нас, у Німеччині?..." — питає.

Ельзасець Кіндерлє, молодий чоловік років 25-26, високий хлопець, приємний з лиця, дуже балакучий, слова ні в кого позичати не потрібував.

— А тому, що я ельзасець, таксамо як ви німець... — каже він Блюмові.

Така відповідь могла всю гітлерівську партію „на сполох" зняти!

— То ви не німець?... важко дихаючи, допитувався Блюм.

— Звичайно, я не німець, бо ельзасець... Ще як вас не було в Ельзасі, то в нас були німці, а тепер нема... — реготе Кіндерлє з свого дотепу.

Але Блюмові це був ніж у серце. Ельзас — це споконвіку німецький край, нарід там німецький, а ось цей Кіндерлє каже, що він не німець, бо ельзасець та все протиставить Ельзас Німеччині.

— Це таксамо, як би віл сказав, що він кінь... Але йому ніхто не повірить. Ельзасці є германської раси, німецької культури, балакають по-німецьки, а ви кажете, що ви не німець. Як це може бути?... — аж червоний кричить Блюм.

Кіндерлє налляв по шклянці вина, випив, а після й каже спокійно:

— Я був у Відні, там таксамо живуть німці, а вони кажуть, що вони не німці, а австрійці та страшенно не люблять німців... вибачайте, гітлерівців... Ви знаєте, що в Швайцарії таксамо є німці, які говорять, пишуть і читають по-німецьки та плекають німецьку культуру, але вони звуть себе швайцарцями, а не німцями....

Блюм розгубився, не знаючи, що сказати на таку ароґанцію. Це вже пахне бунтом і образою персональною, бо він носив партійного значка та був завзятий гітлерівець. Але він здержує свій гнів та питає Кіндерлє, майже обвинувачуючи:

— А чому ви не хочете бути німцем?...

Кіндерлє подумав, а після й каже поважно:

— Бо я не хочу, щоб мене й мій Ельзас увесь світ зненавидів...

Блюм скрутився на кріслі, зробив рух ніби хоче встати, щоб сильніше сказати, чи підкреслити свою мову та почервонівши до волосся, почав кричати:

— Це дурне, що ви говорите, це дурне!... Німці — це великий нарід, перед ними гнеться ввесь світ, а що нас ненавидять, то це тому, що бояться нас!... Увесь світ нас боїться!... Тільки цією дорогою можна змусити себе шанувати, бо люди, то бидло ,яке треба тримати в респекті страхом, нічим більше... Але я ось що скажу вам, Кіндерлє: ви будете німцем! Ми вам прищепимо німецький дух, ми вас навчимо бути німцями!... Або всі будете німцями, або таких, як ви, взагалі не буде!...

— Ні, не зробите, швидче вимордуєте нас, але такими як ви, не зробите!... — в свою чергу починає кричати Кіндерлє.

Ельзас був наче пересторогою для гітлерівців. Але замісць привернути до себе цей край, вони його відштовхували. Гітлерівці ніякого іншого світу не визнавали й навіть не цікавились, чому така ненависть до них у тих німецьких серцях Ельзасу. А тому Блюм ще раз грозить:

— Це я вам кажу, Кіндерлє: або всі будете такі, як ми, або вас усіх чорти візьмуть. Отакий є німець... Або ви його приятель, тоб-то, такий, як він, аби ворог: вибірайте!...

..Кіндерлє довго дивиться Блюмові в вічі та й каже твердо й рвучко:

(Дальше буде).

КАМПАНІЯ НА СПРОВАДЖЕННЯ 600 УКРАЇНСЬКИХ СИРІТ З ЕВРОПИ

50,000, ВИАСИҐНОВАНІ З. У. А. ДОПОМОГОВИМ КОМІТЕТОМ НА ТУ ЦІЛЬ, НЕ ВИСТАНУТЬ. ТРЕБА ВЧЕТВЕРО БІЛЬШЕ!

СКЛИКУЙТЕ СЕЙЧАС ДОПОМОГОВІ ВІЧА. УЛАДЖУЙТЕ МАСОВІ ЗБІРКИ, ЖЕРТВУЙТЕ З КАС ТОВАРИСТВ. ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ЛІСТИ, ВІД ХАТИ ДО ХАТИ, ВІД ОСОБИ ДО ОСОБИ. ЖЕРТВУЙТЕ ЗІ СЕРЦЯ, ЩЕДРО. ЦЕЖ НАШІ СИРОТИ! ЦЕЖ НАША КРОВ!

Зібрані фонди присилайте сейчас до каси Злученого Українського Американського Допомогового Комітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE — P. O. BOX 1661 — PHILADELPHIA, PA.

„CARE"

(Нова організація, що висилає харчові пакунки до Европи)

Ті особи, які бажають посилати харчові пакунки своїм рідним, чи приятелям в Европу, певно зацікавляться новою організацією, що недавно створилася. Це є „Кооператива для висилки пакунків до Европи" — COOPERATIVE FOR AMERICAN REMITTANCES TO EUROPE — або, як її скорочено називають по перших літерах „КЕР"—CARE. Ця організація не є створена з метою прибутку та є затверджена президентською радою по контролі допомоги, кількома урядовими департаментами, „УНРРА" та начальником постачання американської армії. Організаторами є 24 допомогових організацій, які належать до „Американської Ради Добровільних Агенцій для праці закордоном". Сюди входять провідні католицькі, протестантські та жидівські організації; дві найбільші американські робітничі групи; головні організації, створені для допомоги европейським країнам та Кооператива Ліга Злучених Держав. Головним директором є ґенерал-лейтнант Вилїем Н. Ґаскел, який вже залишив військову службу. Він має добру підготовку для цього відповідального завдання, будучи співробітником Герберта Гувера при організованні допомоги в Росії після першої світової війни. Недавно, підчас другої світової війни, поагав Г. Ліманови організувати УНРРА.

Окремі особи, групи чи організації мають можливість замовляти через КЕР харчові пакунки своїм рідним, чи приятелям, або цілим організаціям чи групам осіб.

На 30. квітня ц. р. КЕР мав дозвіл від відповідних урядів висилати пакунки у слідуючі країни:

Чехословаччину, Фінляндію, Францію, Італію, Голяндію, Норвеґію і Польщу.

Замовлення на пакунки до згаданих країн вже приймаються. Сподіваються, що скоро буде можливість посилати також до Австрії, Бельгії та Греції. Що торкається Німеччини, Болгарії, Мадярщини та Румунії, то дозвіл на посилку харчових пакунків треба дістати від окупаційних урядів, а до 30. квітня такого дозволу ще не було. Була подана пропозиція в тій справі також урядам Юґославії та СССР, але до 30. квітня відповіді не одержано.

КЕР мав можливість закупити біля трьох міліонів харчових пакунків, що були колись приготовлені для війська. Вони є знані в армії як „десять в однім" — один такий пакунок мав стільки харчів, щоби прохарчувати десять вояків на боєвому фронті один день. Там є досить харчів приблизно на тридцять обідів, харчів високої вартости та різноманітних, з яких можна мати пять різних страв. Всі пакунки є однакові, бо зроблені по одному зразку. В такому стандартному пакунку є різні консерви мясні, сухарі, овочеві варення, пудинґи, ярина, цукор, цукерки, какао, кава порошкова, згущене молоко, масло, сир. Крім того циґарки, сірники, мило, таблетки для очищення води і т. п. Вага самих річей, без упаковання, є біля 30 фунтів. Загальної ваги 94 фунтів.

Один такий пакунок КЕР коштує 15 долярів. В ціну вже заражовано все — харчі, упаковання, доставa та асекурація.

Для того, щоби замовити такий пакунок, треба:

1. Дістати спеціяльний листок від КЕР, написати на ньому ваше імя і адресу та імя і адресу того, кому посилаєте пакунок. Спеціяльні листки для виповнення можна дістати в банку, в церкві, в місцевих кооперативах, в робітничих юніях і т. п., або безпосередньо від КЕР.

2. Випишіть чек банковий, чи свій персональний, чи моней-ордер.

3. Відішліть виповнений з адресами листок разом з чеком чи монейордер до КЕР. (Ніякі аґенти не мають права збирати гроші за посилки через КЕР).

Щоби прискорити отримання пакунків, КЕР пересилає замовлення через повітряну пошту до своїх представників в різних місцях. Вони негайно виконують замовлення зі складів КЕР, що знаходяться в Европі. Якщо з яких небудь причин не було можливости доручити пакунок, КЕР повертає гроші.

КЕР ставить своїм завданням уможливити поміч у всіх війною знищених країнах, які має дозвіл від урядів працювати в тих країнах. КЕР працює лише в тих країнах, які годяться впускати такі пакунки, які не беруть за них податків і не зменшують пайдових приділів для тих, хто дістає пакунки. Як тільки КЕР дістане дозвіл і можливість обслуговувати інші країни, про це буде подано до відома громадянства через пресу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЮ ЙОРК.

Приспішення 50-тисячної кампанії „Свободи".

У травні 1945 року проголосила „Свобода" кампанію за збірку для жертв війни в сумі $50,000 і тоді товариство „Дністер", від. 361 У. Н. Союзу зміста відозвалося на цей заклик тим, що дало $50, а три члени особисто від себе дали по $100. Тоді виглядало, що сума $50,000 буде складена до року. Дехто навіть був певний, що добрі люди швидко перевищать її. Тому тепер ці оптимісти почуваються заведеними в своїх надіях, коли довідуються, що ледви половину вдалося зібрати.

На сторінках „Свободи" бачимо вже другу кампанію, є це за складки на спровадження 600 українських сиріт з Европи. Хто все дає жертви, такий надіється, що громадянство з одушевленням прийде з поміччю такому ділу тимбільше, що це новість серед української громади в Америці. Не лише, що можна подати поміч нещасним сиротам, але теж і зросте сила нашого елементу в Америці. Пишуть в газетах безупину, що в Европі голод загрожує. Чи це само не повинно бути спонукою до енерґійної акції для спровадження сиріт? Може хоч таких ми вратуємо перед нехибною смертю.

Тут варта затямити відповідь багатому чоловікови, що її дав учитель. Ал Мустафа, як пишеться в книжці Кагіла Ґібсон: „Коли ти даєш із свого майна, то віддаєш тільки маленьку частинку; але, коли віддаєш себе, то даєш усе". Це відноситься до таких, що дають жертву з почуттям, треба усмирити біль людей і ділити з ними їхню недолю. Тоді люди віддають хоч частину свого почуття отим нещасним і тому їх жертва вартніша. А через таких жертводавців Бог говорить, бо вони вміють переповісти другим біль нещасних.

Коли передумаємо оце, то прийдемо теж до висновку, що український нарід віддав під теперішню пору все, що мав. Хто віддав життя, хто віддав маєток, хто втратив рідню, хто потерпів сам фізичні муки — все те йде за правду, за волю рідного краю і за будучність народу. Це все колись порахується і теперішні жертви народу станути основою його великої будучности.

Нераз такі й подібні речі можна почути на зібраннях товариства „Дністер" і тим дасться пояснити це, що наші члени не скупі, коли прийде давати жертву чи дари на народні цілі. Таке сталося й тепер: на місячнім зібранню в травні 1946 ухвалено виасиґнувати з каси нашого товариства поновно $500, а член Василь Кацюбій від себе додав $100 і все те вислано до „Свободи" на кампанію.

При цій нагоді ще треба згадати про поширення добродійної акції на членів. Наш головний У. А. Допомоговий Комітет розіслав лісти для збирання жертв на сироти. Наш член С. Левко взяв лісту з тов. „Дністер" і за один вечір зібрав $51. Другий член, Яків Воробець, за кілька днів призбирав $50 і в такий спосіб наше товариство сповняє своє завдання.

При цій нагоді треба ще подати імена таких осіб, котрі складають до каси тов. „Дністер" жертви, які разом опісля висилається на допомогову кампанію.

Жертви зложили:

П. Гаврис $22; І. Цебрівський $16; по $12: Т. Гулька, Д. Савчак; по $10: А. Карабін, Ф. Кушяк, В. Подьче, П. Нмайло, А. Яворський, Д. Севьків; по $7: О. Мелничук, М. Боднар; з весілля Андрушка збірка $6.25; по $6: В. Фурик, Анна Чайка, М. Котик; по $5: О. Галичин, Н. Поліщук, Й. Стеренчак, А. Андрусевич, Ірина Бучка, Г. Гаймер, Д. Кулиба, М. Никифорчин, І. Шльос, Н. Юшкевич, С. Жигайло, Д. Костишин, Ю. Мздай, М. Мойсей, Д. Ксьондзик, Г. Романишин, А. Комінська, ПГ. Гевко; Я. Воробець $4; по $3; Михаліна Мельник, Доміселя Костишин; по $2: М. Фресолоне, П. Квочко, М. Придеус, Й. Савка, М. Сеник, П. Перешко, Г. Лакомський, В. Лазута, А. Лисяк, О. Балас, В. Кожух, Г. Кулішка, А. Слободян, Трач, П. Бих; по $1; Н. Бабецький, А. Баран, Е. Білецький, О. Білоус, В. Бучинський, П. Чарнецький, Ю. Чорнюк, Д. Чорнюк, П. Коваль, П. Коцан, І. Кошмийчук, Й. Кривий, Ф. Куций, М. Кудлик, А. Кучма, П. Кучма, Ю. Лисий, П. Моторний, С. Опис, О. Олексів, К. Паламар, М. Паньків, І. Пастух, Д. Помийчук, С. Прончак, І. Проценко, С. Робак, О. Романишин, А. Решетило, П. Соколовський, Н. Шарабура, Й. Шевчук, В. Шульга, Н. Василишин, Ф. Вихопський, Г. Вітович, Г. Яворівський, Г. Якимів, С. Яловеґа, Г. Ярицишин, Р. Захарчук, Д. Захарків, І. Бажан, Л. Брикович, В. Бих, Н. Бурмас, І. Булко, Г. Цільник, П. Чорній, М. Демський, Н. Добрянський, І. Драган, І. Драґан, Й. Івах, О. Гуральний, Н. Гулей, Е. Кобзар, К. Костів, М. Кей, Н. Левкович, Н. Медвідь, А. Медвідь, Л. Миронюк, Н. Музика, В. Ничка, К. Першин, А. Перетятко, М. Піхурський, М. Савіцький, Ю. Собенько, М. Галичин, І. Галичин, І. Гузар, Й. Соловський, М. Сароцька, А. Свитак, К. Волошин, І. Ушитко, П. Йосик, П. Задорожний, П. Свистун, К. Балабан, Й. Чемеринський, І. Демко, І. Кривошия, С. Лепло, Е. Марош, М. Малетич, Н. Нискний, М. Ромашко, А. Семенів, Н. Шуст, І. Ткач, І. Ясінський, Е. Захарчук, І. Дикс, Д. Михайлюк, П. Стахів, А. Сурмач, П. Тибор, І. Вишинський. — Також були жертви з коляди по 25 ц. і 5 центів.

Петро Кучма, секретар.

—o—

ШІКАГО І ОКОЛИЦІ.

Збірки на скитальців.

На заклик Ліґи Американців Українського Походження урядники і члени різних українських національних організацій в Шікаґо й околицях занялися збіркою на скитальців і до цього часу такі лісти жертводавців наспіли до комітету:

I.

В Шікаґо на Норт Сайд збіркою занялися пані: Агафія Фіца, Агафія Пищик, Наталія Угриновська і Марія Лабойко.

Жертвували по $10: адв. Б. Пелехович, Михайло Канюк; по $5: Елисавита Шир, Стрижак, П. Гринчишин син Олекси, Мих. Горинь, Мих. і Марія Дворніцький, Анастазія Чуба, Мих. Петрів, Василь Музика, Гр. Матвіїв; по $3: Мухаїр, Укр. Кооп. Ресторант, Савчин, М. Даркович, О. Мурин, А. Фіца, д-р М. Кривий, В. Мигаль, Н. Гульчій, Курко, Чикало, Кордик; по $2: В. Кузьма, Куньо, М. Скура, А. Шабатура, А. Бобик, М. Ересман, І. Горбачевський, Литвин, М. Зуль, Скоропат, І. Карпа, Білянська, І. Шкраба, К. Бучинський, В. Любас, Яґущак, А. Семочко, Милешко, Паславська, Бриліська, Война[?]ховська, М. Бас, С. Мазяк, О. Ґброх, Леськів, М. Баран, Зубінська, Т. Луців, І. Татарин, Сидорак, А. Олексій, Н. Попіль, І. Данилевич, М. Пундій, Стогрин, Д. Забіяк, Капустяник, Пеш, Сабор, Г. Олексій, Скрипські, Максимович, д-р Манілов (дентист), Угриновська, Матущак, Кричківська, Лабойко; по $1: Лоханський, Гаврилюк, Дзіваковський, д-р С. Кучій (дентист), К. Кущак, Банасік, Дідоха, Олексій, Бойчук, М. Саболь, д-р Стайнберг, М. Зубрицька, Тимець, М. Андрух, І. Шмирко, Гавлічинська, Струтинська, Сень, М. Молочник, М. Йорк, І. Добек, Іванків, Сіран, Дмитрів, Фута, Кочний, Дзявроник, Горох-Сачавська, М. Заблоцька, Гаркала, П. Лучків, Г. Лесюк, Пашко, Буцяк, Мілкер, Т. Чісбій, Кадучок, К. Габро, Курта, Д. Буляк, Лучків, Мазуркевич, Фесчин, А. Пищак, проф. Ґавалюх, Савків, М. Солтис, М. Гавалюх, Левтюх, Притула. — Разом $251.

В Шікаґо на Савт Сайд збіркою занялися: інж. Іван Побуцький, п. Василь Ґула і п. Семен Ментус.

Зложили по $10: В. Горинець, Іван і Вікторія Ларсон; по $5: Ів. Побуцький, А. Партика, В. Ґула, С. Ментус, Т. Пелех, А. Олешко, Д. Гнида, М. Гірняк, Ю. Кріль, С. Бруднйи, В. Тимчук, Д. Кошіль, Е. Ковалик; по $3: В. Саґан, В. Ґеріти; по $2: С. Троць, М. Березовська, І. Куропась, В. Щурко, А. Малюта, М. Маґдзяк, Гнатисяк, І. Кравчишин, М. Тарандій, К. Яремцьо, Д. Гінсьорський, І. Тарандій, О. Стефанов, Д. Єнзьо, Т. Желіско, Д. Шкарабан, М. Шкарабан, К. Ґула; по $1: І. Гузяник, А. Фіца, Ю. Іваньо, П. Іваньо, П. Облачинська, В. Боярчук, С. Козік, І. Гінсьорський, І. Ярох, В. Рапак, К. Щербата, І. Козар. — Разом $139.

Вест Пулман, Ілл. збіркою занялися пані: Олена Шпорлюк, Параскевія Романюк, Анна Олещук, Параскевія Мацях і Катерина Шемердяк.

Жертвували по $5: о. Ричкун, М. Семчишин, С. Гасюк, Кроль з Гарвей, Й. Нисевич з Борис.; Устяновський з Гарвей $4; по $3: С. Ричкун, Кухарські з Гарвей, С. Кредєнс, А. Загатинець, В. Партика, Г. Злокопний, М. Смага, Порадзінський, Й. Стоцький, Ю. Мещінська, Карнафіль з Гарвей; по $2: І. Лагола, З. Ричкун, П. Мацях, О. Сосновський, П. Романюк, А. Олещук Н. Ничай, О. Шпорлюк, І. Галузяк, С. Тупиця, М. Борис, Е. Парійчук, В. Тупиця, Л. Киш, Н. Киш, В. Бучман, В. Кіблер, В. Міскевич, Г. Бутовський, Й. Сенчук, Н. Білик, Л. Білик, І. Онищук, З. Грабінський, В. Швець, М. Патроник, Р. Грабінський, К. Шемердяк, А. Стефанюк, А. Ґатрі, Еґинс, М. Карплюк, О. Станькевич, І. Лазук, Дороцький, М. Гавриляк, Чикаловська з Гарвей; по $1: І. Ричкун, К. Боднар, В. Тимуш, А. Кредєнс, М. Демчук, А. Демчук, В. Боруцький, П. Синечко, П. Шавала, І. Гавришків, Н. Бутовський, Х. Нариза, Завадовський, І. Козак, П. Вишньовський, Г. Жмуда, М. Шепер, Л. Кієвська, М. Стрільчук, Т. Ґреґа, О. Венґляж, Р. Приха, А. Горо, І. Шириналь, Андрусь, Балакович, І. Ґбур, А. Скірка, М. Гнатусько. — Разом $164.

На лісту п. Дмитра Максимюка зложили:

По $5: І. Кравс, Д. Максимюк, М. Баран; Й. Чайковський $2, а д-р С. Кочій $1. — Разом $18.

Е. Команишин $5.

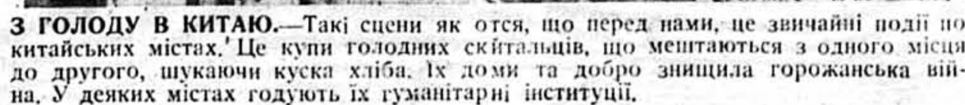
Іст Шікаґо, Інд., на лісту панни Марії Білик зложили:

По $5: М. Білик, Т. Дутчак, М. Маркевич; по $3: Й. С. Чеганський, М. Тимків, І. Ласкевич; Т. Грицак $2.50. Ф. Зізофф $2; Ф. Радзик і О. Попик по $1. — Разом $30.50.

Разом зібрано $607.50, яку то суму вислано до Злученого Укр. Амер. Допомогового Комітету в Філядельфії. Гроші призначені на спровадження українських сиріт.

Честь і щире спасибіг жертводацям і тим добрим українцям, що занялись збірками.

Адв. Роман І. Смук, предс.
Тарас Шпікула, секр.
Михайло Петрів, кас.

З ГОЛОДУ В КИТАЮ.—Такі сцени як отся, що перед нами, це звичайні події по китайських містах. Це купи голодних скитальців, що мештаються з одного місця до другого, шукаючи куска хліба. Їх доми та добро знищила горожанська війна. У деяких містах годують їх гуманітарні інституції.

ПОШУКУЄМО 236 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

260—264) Членство У. З. Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й.	$ 500.00
Попередно проголошено	25,991.85
Разом	$26,491.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Усі жертви, надсилані ласкаво на пресовий фонд „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням у тій рубриці.

Софія Брезіцька, Ню Гейвен, Конн.	$5.00
Ілько Михайлишин, Стемфорд, Конн.	5.00

Адміністрація „Свободи".

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

Прохаємо читачів „Свободи", що змінюють свою адресу, виповнити оцей блянкет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації „Свободи". 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плитни.

Імя й призвище ______________________ Ч. від. ________

Стара адреса ______________________

Нова адреса ______________________

____

ШИГЕРУ ЙОШІДА, років 67, що ціле життя провів у дипльоматичній службі, став тепер японським премієром в першому демократичному уряді Японії.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАШЕ ВІДНОШЕННЯ ДО БІБЛІОТЕК І КНИЖОК.

Бібліотека — це важне слово як його хто поважно розбере. Цю справу пригадав у 89 числі „Свободи" М. Шмігельський і справедливо звернув увагу на бібліотеки при наших товариствах. Мені здається, що про цю справу треба писати частіше, а також і говорити на відповідних місцях, навіть з проповідальниць. Нема де правди діти, з нашими бібліотеками справа стоїть гірше, ніж загально думають. Властиво не з бібліотеками, а з читанням книжок з бібліотеки.

От я живу в Дітройті. Кілька років тому управа міста пристаралася була українських книжок, примістила українські відділи по філіях публичної бібліотеки, але, як побачила, що за українськими книжками нема попиту, то постягала українські книжки з філій, а примістила їх у головній бібліотеці. Але й там їх тільки, що „кіт наплакав". Просто стид глянути на український відділ, який міститься близько польського, в десятеро більшого. Коли я почислила там українські книжки, то переконалася, що їх менше, ніж у моїй домашній бібліотеці.

Отже заходить питання: „Чи довго воно так буде?" Наведу слова завідательки в бібліотеці коли я домагалася більше українських книжок. Каже вона: „Ми нераз радимось, що з цими книжками зробити, що вже тут приміщені, бо українці їх не читають. Здається, що українці є дуже багаті і мають великі домашні бібліотеки, коли не користають з книжок у прилюдній бібліотеці".

Моє обличча порожевіло, коли я почула такі слова. Хотілось кричати й правду їй сказати, що наші люди байдужні до читання книжок; що наші жінки мають перестаріле поняття про читання книжок, мовляв: „Пощо мені читати книжки, буде з мене й того, що знаю, а на читання книжок шкода часу, хай пани читають, що то в офісах працюють, а я маю своєї роботи забагато!" — Таке й подібне почуєте нераз і, здається, що шкода й говорити до такої людини про користь з прочитаного.

Але я цього не сказала завідательці, бо самопошана веліла мені закрити сумну правду. Минуло кілька тижнів від моєї розмови в бібліотеці, а мені оці слова бібліотекарки все на умі. Питаюся нераз себе: „Що то з того, що наші господині мають гарні хати, чисті як люстро, але в умах цих господинь вузкий світогляд і з ними нема про що говорити. Вони крім чищення й порядкування не вміють у розмову нічо путнього вплести. Ще хіба за убрання можна з ними говорити, а про решту справ то нема як зайти.

Аж страх збирає, як то прийдеться вам говорити з жінками. Замість два-три слова про буденні справи, а решту про світові й громадянські, то вони вам як пічнуть подрібно розказувати про кухню, про кожну страву окремо, про те, як вона виходила з дому, як на порозі поковзнулася, як одвірків зхапалася і так дальше, що аж людині приходиться з хати тікати, бо така розмова нудить і знеохочує.

А як то в нас інакше булоб, колиб люди читали книжки та газети і обмінювались опісля думками, які вони вичитали! Тоді ми не нарікалиб на це, що то хтось вимагає від нас жертв та дарів на добродійні цілі, але самі давалиб зі зрозумінням. Ми зналиб тоді, що датки на добродійні цілі мусять бути так довго, як довго нарід живе й діє. З датків повстають установи, за жертви виховуються діти й старші, за дари повстають церкви, школи й уся духова культура народу. Отже, коли нарід має розвиватися, мусять бути народні установи, втримувані з приватних і прилюдних жертв, дарів або з примусових податків. Але на розуміння того всього треба читати книжки й газети, треба ходити до бібліотеки й читалень.

Анастазія Г. Біловус,
Дітройт, Міш.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА Б.

539. Приймак Йосиф, син Івана, з с. Корчина, Сокаль, шукає Соловія Миколу з с. Сшків-Карчин.

540. Яримович Василь, син Нікодима, швагер Олійника Миколи з Гаїв Великих, Тернопіль, шукає Вашика Якима сина Данила з Гаїв Великих; о. Майку Івана, Олійника Михайла і Стефана, що має жонатого брата у Майки Ігната, Миколу Олійника в Гаях Великих.

541. Сулима Параскевія, зам. Золотницька, з Яблонова, Рогатин-Бушевці, шукає Червака Гринька.

542. Головецький Петро, син Миколи, Швершківці, Заліщики, шукає Головецького Михайла і Гриця, синів Василя і Гафії Головецьких із Швершковець.

544. Марценюк Маланія, дочка Герасима і Параскеви Бліхар з Лишичинець, Збараж, Гонтарик Маланія, шукають Бліхар Марію.

545. Міхальчик Іван, син Костя і Юзефи, з с. Тернівці, Перемишль, шукає Ґарбанец Анелю, Міхальчика Леона.

546. Іваськів Гілярій шукає Іваськових Гілярка, Стефана і Гринька, синів Луця, стрийну Костро Параню з дому Іваськів, дружину Василя Іваськового, Петрів Анну з дому Іваськів.

547. Душкевич Іван, син Марії Лахман з с. Береска, Ліско, шукає тітку Лехман Анну, сестру Марії з с. Береска, Ліско.

549. Колодій Франц з Тернополя шукає Кобиляж Івана.

550. Королик Володимир, син Семка з с. Черниви, Мостиська, шукає Горбацю Михайла, Василя, Анну, Кульматицького Олександра.

552. Бріль Ярослав з Петрикова, Тернопіль, шукає тітку Бріль Анну, доньку Семка.

553. Вовк Микола (мама з родини Гайда з с. Кутковець) з с. Петрикова, Тернопіль, шукає вуйка Гайду Йосифа з Кутковець, Тернопіль, тітку Гайду Анну і Новака Еміля, Альойза, Ольгу, Стефанію.

554. Закревський Іван з Горохова шукає брата Водніцького Александра.

555. Руденський (Оришкевич) шукає Шановського Владислава.

556. Іваськевич Казимер з Пйотрвуф шукає тітку і сестру Вагнер Юлію, Михалину зам. Ласкос.

557. Гвозда Іван з Височан, Сянік, шукає рідних Слабка Миколу, Івана і Анну з Полонини, Сянік, Гвозда Анну з родини Біласів з Височан, Сянік, Сахара Теодора.

558. Шмотолоха Теодор шукає Цюняка Миколая.

559. Елісенко Петро і Анна з Рогачовського району шукають брата Чернецова Филипа Макаровича, Терешкова Нікіфора.

560. Даннлів Томко з Колтова, Золочів, шукає вуйка Скочилаза Михайла.

561. Дружинін Марія з Нової Одеси шукає батька Приділина Володимира.

562. д-р Жуковський Антін з Поморян шукає брата або братанків Жуковських.

563. Ґерула Іван з Устя Зеленого, Бучач, шукає Вітковського Петра.

564. Сарахман Едвард із Самбора шукає Вісьневську Ольгу.

565. Гридинська Стефанія заміжна Мартинович з Крукенич шукає Біль Василя з Крукенич, Мостиська, Розумило Теодора з Крукенич, Марію Муц з Крукенич.

566. Мазурик Юліян з Підгаєць, присіл. Заставе, шукає Саранюк Анну, Йосифа, Павлину.

567. Коваленко Василь Яковльович шукає інж. Дюмін Георгія Микитович з слободи Колонтаїв в Харківщині.

568. Муращук Михайло з с. Середне, Підгайці, шукає Пришляка Віктора.

569. Левенець Антін шукає швагра Кривого Михайла з Ласковець, Теребовля, (швагер о. Вавриків).

570. Малий Микола, син Івана Малого Луців, шукає сестру Ріопка Юстину.

572. Теледа Антін з Носовець, Тернопіль, шукає сестру Лакоцьку Анелю, або тіток з роду Теледів.

574. Кнавер Евстахій, син Филимона, шукає Фараон Катерину з дому Ярош з Богатковець.

575. Косак Марія з дому Олексин шукає Фуркавців Стефана з жінкою Павлиною з дому Коцюбів з Дрогобича.

576. Дуда Василь шукає стриєчного брата Тимчину Василя род. в Мицеві, Сокаль, Харка Теодозія з Мицева, Сокаль.

577. Михальчик Іван, син Костя і Йосифини з Тернінци, Перемишль, шукає Попович Андрія зі Слимиці.

578. Грушка Ксенька, дочка Андрія і Анастазії Пастушенко з Шили, Збараж, шукає Пастушенка Івана.

579. Гевка, по мужеві Турчин, Катерина шукає сестру Фелюнок Марію, брата Гевку Теодора.

580. Світлик Марія шукає стрийка Світлика Станислава.

581. Романишин Микола, син Івана з с. Тарнова Нижна, Турка н. Стр., шукає вуйків Романишин Михайла і Романишин Марію.

582. Козловський Борис шукає Десницьку Катерину (Іванівна) з Києва родом Сіамська принцесса (одр. з американцем).

583. д-р Жуковський Антін з Поморян шукає Різника Володимира, Гупала, Гринишина — всі з Поморян.

584. Крижанівська Василина шукає Чобоцій Йосифа.

585. інж. Семків Іван шукає брата Семків Михайла з с. Рахів, Долина.

586. інж. Духович Володимир і Ольга з дому Чехівна Рихвицька шукають Рихвицьких Івана і Анну.

587. Смаль Текля (з роду Клакович) з Грициволя, Радехів, шукає М. Бавкибана, Папаса або Панаса Михайла і Марію з Грициволі.

589. Зарічний Каролько з с. Дубівці, Тернопіль, шукає батька Зарічного Казимира з Дубовець.

590. Сайковська Евгена, дочка Ігната (по муж. Дорошевич) і інж. Дорошевич Мик. з дочкою Галиною з Залісся біля Мінська на Білорусі шукають рідних Сайковських: Константина, Антона, Софію Ганну і Мазуркевича Болеслава.

591. Шевчук Павлина за посередництвом Стефанович Софії шукає Шевчук Петра або Миколу із Скали над Збручем коло Борщева.

592. Гриньків Володимир і замужна Зубаль Марія шукають Сирлика Миколу.

593. Макар Степан шукає Галишина Майка.

594. Будз Миколай шукає Скарру Варвару, Скарру Емрія.

596. Кривуцький Стефан зі Сович, Золочів, шукає Костомаху Олексу зі Сович.

598. Іваськевич Михайло, син сестри Анни з Комарна шукає Александрович Катерину.

600. Михалкцевич Анна з дому Грицай, дочка Миколи, Дорожів, Самбір, і Іван, син Василя з с. Дорожів, шукають Гіщак Еву, дочку Івана, брата Гриця, Петра, с. Івана.

601. Канус Гринь, син Василя і Ксені з с. Шело, Яворів, шукає брата Козака Олексу, сина Ксені, Підлиський Михайла, братанича, Козак Параню, дочку Ксені.

602. Кравець Настя, дочка Василя і Еви з с. Суходола, Долина, шукає Тріщ Анну, дочку Юрка.

604. Довгий Тиміш, син Довгого Тимоша, шукає дядька Маховського Григорія з с. Таборища, Херсон.

605. Кушнір Гриць шукає Марію Ракочу-Кушнір.

607. Маланчук Стефанія шукає сестру Кріль Гелену і брата Вінницького Юліяна.

608. Макар Станислав шукає тіточного брата Макара Теодора (батька Станислава), Мацийовського Стефана ур. в Горожанній Великій, Рудки.

609. Кузьма Юстин шукає брата Кузьму Івана ур. в Хватові, Золочів.

612. Козак Павло з Паушівки, Чортків, шукає вуйка Гоцуляка Михайла.

613. Боднар Дмитро з с. Базар, Чортків, шукає брата Боднара Данька.

614. Олійник Марія з Паушівки, Чортків, шукає брата Госовича Стефана.

615. Панчишин Микола і Анна з Язлівця, Бучач, шукають Головчинську Левочку і Головчинського Петра.

616. Поцентилюк Ілько шукає брата Поцентилюка Данька.

617. Добровольський Іван і Евфрозина з роду Кіт з с. Боневич, Добромиль, шукають Якіміцьку Еву, сестру Евфрозини Кіт.

618. Яворський Михайло з Підгаєччини шукає Костіва Івана.

619. Кріль Михайло з Саніччини шукає стрийка Кріль Василя.

620. Яріш Петро з родиною: син Андрія і Пелагії ур. в Острові, Львів, шукають Яріша Теодора, ур. в Острові.

621. Стронський Василь з с. Зарайско, Самбір, шукає родичів Стронського Павла і Катерину.

622. Полонський Андрій шукає сина Полонського Олександра, братів: Чалого і Джека Сенчук, Козуік Лека, Савчук Ґеррі.

623. Матвійчук Софія з Олеська, Золочів, шукає Приймака Йосифа.

624. Леховчак Василь шукає Менту Юрія з с. Прислуп, Сянік.

624. Цюпер Петро, син Олекси, шукає Цюпера Петра, сина Михайла з с. Збора, Калуш.

625. Бортняк Іван, син Евфрозини Бортняк, шукає Горощака Семена з с. Баниця, Горлиці.

626. Лазицька Ярина шукає Раммингa Георга нар. в Ризі.

627. Кухній Теодор шукає Семенів Миколу, Кучмин Анну і Салітра Федора.

628. Роздольський Адам, син Юрія, шукає братів: Стахів Юрія і Дмитра з Новоселиці, Долина.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати **групу і число.**

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 23. травня 1946 року померла

АННА БОБЕЛЬ,

челениця Бр. св. О. Николая, від. 5 У. Н. Союзу в Асторії, Л. Ай.

Покійна походила зо села Заперекін, повіт Любачів, Західна Україна, До У. Н. Союзу вступила в 1935 році. Оставила в смутку мужа Іллю, сина Івана і дочку Катерину та одного внука.

Похорон відбувся 27. травня при участи родини і членів Братства до церкви св. Юрія, а відтак на цвинтар Кальварія в Лонг Айленд. — В. Й П.!

І. Барнич, секр.

Дня 12. травня 1946 р. помер у 63. році життя

ІВАН ЯКИМІВ,

член Бр. св. Володимира Вел., від. 179 У. Н. Союзу в Ст. Луіс, Мо.

Покійний походив зо села Літеня, пов. Дрогобич, Західна Україна. То Товариство перейшов з переступним листом з від. 225. Оставив у смутку жену Катерину, сина Михайла, дочки Стелу, Анну, Марію і Катерину; всі подружені.

Похорон відбувся 15. травня при участи родини і членів Бр. до укр. гр.-катол. церкви, а відтак на цвинтар св. Петра й Павла. — В. Й. П.!

М. Паращак, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МЕНВІЛ, Р. АЙ. — Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 2. червня, в годині 3. пополудні, в гали У. Н. Дому на Компалей Гіл. Обовязком всіх членів є прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження. Контрольори хай прийдуть скорше і переглянуть книжки, щоб опісля дати звіт. — Уряд.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Повідомляємо, що піврічні збори Бр. св. Василія, від. 168, відбудуться в неділю, 2. червня, в У. Н. Домі. Буде звіт уряду, контр. комісії і пікнікового уряду. Просимо всіх членів прийти на збори. — За уряд: С. Космина, секр.; Г. Ґеба, предс.; М. Шнир, кас.

БРІДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членицць, що місячні збори відбудуться в неділю, 2-го червня, в гали церковній, 34 Біч ул., точно в годині 3. пополудні. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — М. Галькевич, секр.

ПОШУКУЮТЬ

АННА ВЕНГЕР
— і —
МАРІЯ ВЕНГЕР

із с. Богатківців, пов. Підгаїці, останньо. перебували в Ню Йорку, хай зголосяться на адресу:

WENGER JAROSLAW,
Ukrainian Camp 1, Rimini, Italy, Europe.

ПОШУКУЮ СВОГО БАТЬКА
ОЛЕКСАНДРА БІЛЕЦЬКОГО
І СЕСТРУ
ПАВЛИНУ МАЦЕЙКІВ,

які походять з містечка Пробіжна, повіт Гусятин, Західна Україна. Останніми часами перебували в Вест Вірджінії. Хто би про них знав або вони самі, прошу писати:

ЮЛІЯН БІЛЕЦЬКИЙ
9842 DEQUINGRE
HAMTRAMCK 12, MICH.

ПОШУКУВАННЯ

Савка Текля, ж. Миколи, або діти: Демян, Ольга і Славка, що перебували під ч. 2362 Ґрейлинг Ст., Гемтремк, Міш., хай зголосяться до брата: Stadnyk Demian, D. P. Center 95, 278 UNRRA, Karlsfeld, Germany.

Марія Смеричинська, тепер замужна і має інше імя, яка в 1910 р. виїхала із Станиславова з о. Меренькoвом до Філядельфії і яку знав бл. п. Евген Якубович, хай зголоситься до: Maria Jakubowycz-Kaczmarska, Dornbirn-Im Steinat 6, Vorarlberg, Austria.

Довгалюк Мусій Наумів, Довганюк Овуфрій Йосипів, Довганюк Семен Іванів, **Карпович-Бортник** Олена Йосипова, **Ордінський Петро Францович** — усіх їх пошукує біженець з родиною (5 осіб): Dowhaljuk Jakim, Lager D. P. Bauleitung, Baracke 18, Zimmer 9, Villach, Karnten, Austria.

Родини **Трачуків** пошукує: Tratschuk Denysij, 2713 A. Camp, Assembly, Centre B. A. O. R. (via Gt. Britain) Hannover, Germany.

Долинський Михайло, шукає сестри Анни, десь у Ню Йорку: Dolynsky Michael, такасама адреса, як до Трачука.

Подиряк Кирило і Надія, уроджениці Кіровоградської области (Єлисаветградський уїзд) Мокро-Калигірський район, село Іванівка, вони є дядьки Люби Корженко, донька Дмитра Корженка із села Черневе і Миколи Сокуренка, сина Олександра із хутора Сокурі, біля Малої Виски; хай зголосяться до Sokurenko Mykola, адреса як до Трачука.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Бофало, Н. Й. — До жертводавців з Бофало, яких жертви вислано до Зл. У. А. Д. Комітету в Філядельфії, а проголошено в „Свободі", ще додати: Петро Нагірний $5, Іван Лаптута $5, Христина Симак $3 і Джан Ґуд $5.

ТАРЗАН, ч. 1388. Малпо-подовік прилюдений.

Рена звернула револьвер в сторону Тарзана, а хлопчика вдарила злісно по лици.

Міжтим Джако найшовши корм, щоб його зварити для Петруся, почув крик дитини. Потім побачив діямант, який загубився. Щось було недобре!

Захланна Рена потрясла дитиною в надії, що з убрання випаде ще більше брилянтів.

В розпуці Тарзан підповз, щоб скочити на оборону Петруся, аж тут показалася дивна малпа.